

Kraków, 06.06.2022 r.

mgr lic. Adam Trochimowicz OFM Cap

JUDAIZM I ŻYDZI W TWÓRCZOŚCI WASILIJA ROZANOWA (1856-1919)

ABSTRAKT

Wasilij Rozanow należy do grona wydatnych przedstawicieli rosyjskiego renesansu religijno-filozoficznego z przełomu XIX i XX wieku, zwanego także „srebrnym wiekiem” rosyjskiej kultury. W twórczości tego pisarza znaczącą rolę odgrywały wątki żydowskie jak dotąd słabo eksplorowane w literaturze przedmiotu. Niniejsza praca stanowi próbę integralnego opracowania poglądów Rozanowa na temat judaizmu i Żydów z wyszczególnieniem kwestii teologicznych takich jak: powołanie Izraela, „zatwardziałość” Izraela, oczekiwanie na przyście Pana, rola i trwałość obrzezania, znaczenie szabat, znaczenie Talmudu, wątki kaba-listyczne.

Dysertacja ta ma na celu zaprezentować czynniki wpływające na formowanie się i ewolucję poglądów Rozanowa w kwestii żydowskiej, wskazać na poszczególne teksty, w których autor poruszał badaną tematykę, ukazać ich znaczenie na tle całej twórczości i przeanalizować poruszone tam aspekty – co miałyby pomóc w zrozumieniu tej pełnej paradoksów twórczości, którą dotychczasowi komentatorzy określili jako przejaw filojudaizmu i antysemityzmu.

Tematyka dysertacji została przedstawiona w dwunastu rozdziałach odpowiadających okresom z życia tego pisarza, zwieńczonych rozdziałem trzynastym (synteza). Posługując się metodą biograficzną autor opracowania szukał czynników kształtujących poglądy Rozanowa w kwestii żydowskiej, a stosując metodę genetyczną śledził, na ile poglądy te ulegały zmianie.

Badaniami zostały objęte poglądy Rozanowa dotyczące judaizmu i Żydów wyrażone w jego tekstach opublikowanych w trzydziestotomowej serii *Dzieł zebranych Wasilija Wasiljewicza Rozanowa*, wydanych w latach 1991-2010, pod redakcją Aleksandra Nikolukina. Kluczową rolę przy wyborze tekstów źródłowych odgrywały występujące w nich wyżej wspomniane wątki teologiczne.

Adam Trochimowicz